Lausunto tiedon-annosta Parempi internet lapsille – strategiasta (BIK+)

Julia Alajärvi, erityisasiantuntija
Mediakasvatus- ja kuvaohjelmayksikkö
Kansallinen audiovisuaalinen instituutti

KANSALLINEN AUDIOVISUAALINEN INSTITUUTTI
NATIONELLA AUDIOVISUELLA INSTITUTET
NATIONAL AUDIOVISUAL INSTITUTE

Taustaa

- KAVI:lla Suomessa ainoa lakisääteinen tehtävä edistää mediakasvatusta
- Vastuualueena myös kansallisten mediakasvatuslinjausten toimeenpanon koordinointi
- KAVI on ollut luomassa ja koordinoi tälläkin hetkellä Suomen Safer internet –toimintaa, joka toteuttaa BIK-strategiaa kansallisella tasolla
    - Finnish Safer Internet Centre –hanke (FISIC) yhdessä Mannerheimin lastensuojeluliiton sekä Pelastakaa Lapset ry:n kanssa
    - Tavoitteena medialukutaidon ja mediakasvatuksen edistäminen, lasten osallistaminen, vanhemmuuden ja kasvun tukeminen sekä lasten suojelu
    - Hankkeessa on tuotettu lukuisia sisältöjä, kampanjoita, tapahtumia, selvityksiä sekä koulutuksia ja pidetään osaltaan yllä sekä auttavia netti- ja puhelinpalveluita sekä Nettivihje-palvelua lasten seksuaalisen hyväksikäytön materiaalin ilmoittamista varten
    - Kansainvälinen verkostotyö hyvin aktiivista ja Suomi on usein esittelemässä omaa työtään

Strategia kansallisesta näkökulmasta 1/2

- Päivitetty strategia toteuttaa aiempaa paremmin suomalaista ja KAVIn edustamaa linjaa mediakasvatuksesta –> lapsia tuetaan toimimaan turvallisesti ja vastuullisesti olemassa olevissa digitaalisissa ympäristöissä, suojelua unohtumatta
- Useat esitetyt toimenpiteet on Suomessa jo viety käytäntöön ja osittain myös paljon komission ehdotuksia laajemmin
- Medialukutaito nähdään ratkaisevana tekijänä mm. osallistumisessa yhteiskunnan ja demokratian prosesseihin
- Digitaalisen muutoksen vaikutuksista ja toimimisesta digitaalisissa kasvuympäristöissä olisi tärkeää saada myös kansallista dataa

Strategia kansallisesta näkökulmasta 2/2

- Mediakasvatusta tehdään Suomessa pitkällä kokemuksella, mutta hyvin niukoilla resursseilla
- KAVIn toiminta alusta asti aliresursoitua, valtiovarainvaliokunnan mietinnöissä aihe nostettu useasti esille viime vuosien aikana
- Kansallisen tuen niukkuus toiminnan laajenemisen ja systematisoinnin esteenä
- Komission rahoitus Safer internet -keskuksille vähentynyt, lopulta tarkoitus jatkaa toimintaa ilman komission tukea
- Jäsenmaita kehotetaan edistämään Safer internet -keskuksia keskitettyinä asiointipisteinä – miten tuetaan ja mikä on Finnish Safer Internet Centren jatko?

Yhteenveto

- Päivitetty strategia toteuttaa paremmin kansallista ja KAVIn edustamaa linjaa medialukutaitojen edistämisestä
- Medialukutaito nähdään ratkaisevana tekijänä ihmisen toiminnassa ja suhteessa yhteiskuntaan
- Strategiassa ehdotettuja toimenpiteitä toteutetaan Suomessa jo suurelta osin, mutta niukat resurssit estävät toiminnan laajentumista ja systematisointia
- Komissio kehottaa edistämään Safer internet –keskuksien toimintaa, vaikuttavuuden lisäämiseen tarvitaan kansallista tukea ja jatko tulee taata komission rahoituksen päätyttyäkin
- Tutkimukseen lasten hyvinvoinnista digitaalisen muutoksen kokijoina tulee satsata myös kansallisesti